XL. OBZORJE

GLASILO OBČINE IDRIJA

LETNIK VII, ŠTEVILKA 40, JANUAR 2019

GEOPARK PODELIL CERTIFIKATE KAKOVOSTI

NA VOJSKEM POLETI DNEVI POEZIJE

OBJAVLJEN RAZPIS ZA PODELITEV OBČINSKIH NAGRAD ZA LETO 2019

PLAC ZA ABZERJE

Okroglo štirideseto številko pravkar odpirate. Po čisto ustaljeni praksi so v njej nanizane vsebine, naglasimo naj le, da je tokratna sredica namenjena turizmu, katerega strategija razvoja je bila obravnavana tudi na januarski seji občinskega sveta.

Posebej velja omeniti še tokratni prispevek med bralci priljubljene rubrike Tu smo doma. V njem predstavljamo gospo Antonijo Jereb, ki je januarja praznovala svoj stoti rojstni dan. Ob našem obisku pri njej smo bili enotnega mnenja, da takoj podpišemo tako svojo starost, če bi v teh letih tako dobro izgledali in imeli tako izvrsten spomin.

Ne spreglejte tudi razpisa za podajo predlogov za podelitev letošnjih občinskih nagrad. Gotovo je med tistimi, ki jih poznate, kdo, ki bi si zaslužil, da ga uvrstite med kandidate.

Ostali razpisi bodo objavljeni po sprejetju občinskega proračuna, ki pa bo tako kot po vsakih volitvah sprejet malce kasneje, saj je treba najprej konstituirati nove občinske organe in delovna telesa. V zapisu o sejah občinskega sveta boste lahko prebrali, da je bilo to do konca leta 2018 storjeno in je odprta pot za vsebinske razprave, o katerih bomo poročali v prihodnjih Obzorjih.

Uredniški odbor

ŽELJE Z DREVESCA

Pospravili smo novoletno okrasje v občinski stavbi in z drevesca pobrali balončke z vašimi željami. Ni jih bilo prav veliko, ste jih pa nekateri posredovali na izvirno izdelanih okraskih, bilo pa je med njimi tudi daljše pismo.

Tako je bila npr. želja za ureditev kolesarske poti vsebini primerno posredovana na okrasku v obliki kolesa. Če smo kažipote prav razumeli, je izražena želja po kolesarski in pešpoti od Sp. Idrije proti Kanomlji ter Idriji in Idrijski Beli. Pešpot proti Idriji je bila omenjena tudi na drugem balončku z dodanimi željami za ureditev info točke pri Penetu ter postavitev prikazovalnika hitrosti in dveh javnih svetilk v Vojkovi ulici. Boljšo razsvetljavo želijo tudi v zgornjem delu stopnišča med Lojkom in Grilčevo ulico, v kateri je moteč tudi zagrajen objekt v ostrem in zato nepreglednem ovinku pri Peljhanu. Na izvirnem, iz prtička izrezanem okrasku v obliki smrečice, je bila napisana želja po čimprejšnjem popravilu mostu pri debeli skali in ograje ob Idrijci, ki je mestu z zvenečimi naslovi slabo ogledalo. Še ena ograja se je znašla na balončku, in sicer tista pod Breitenbergerjevo hišo v Ulici IX. Korpusa, ki naj bi se podaljšala. Pa še ponovno uvedbo zimskega pluženja do posameznih hiš ste si zaželeli.

V pismu pa je občanka ob razmišljanju o bogati idrijski dediščini ugotavljala, da je ne znamo tržiti, morda tudi zato, ker vzgoji kadra na tem področju posvečamo premalo skrbi. Pod krovno željo, da bi novemu županu uspelo združiti moči na področju turizma v enovito organizacijo, ki bi bistveno več prispevala k razvoju mesta, je podala naslednje pobude: pridobitev srednješolskega turističnega programa na idrijski gimnaziji, povečanje prenočitvenih zmogljivosti v Idriji in okolici, razvoj podeželskega (eko, natur, glamping …, športno-rekreativnega) turizma, obuditev mestnega jedra za potrebe trženja izdelkov naše dediščine ter povezovanje z ostalimi bližnjimi turističnimi destinacijami. Pismo se zaključuje z željo, da bi turizem postal paradni konj razvoja našega kraja. Organizacije, ki se s turizmom ukvarjajo, s CID na čelu, naj se spodbudi, da tudi Idrijčani sami kaj naredimo za samopromocijo. Priložnost naj se da mladim, ki imajo znanje o novih pristopih in trendih.

Z željo Mladinskega centra Idrija po uspešnem sodelovanju v letu 2019 zaključujemo ta zapis in dodajamo, da si uspešno sodelovanje z vami želimo tudi mi.

Občinska uprava

TEKST O NASLOVNICI

Na fotografiji sta Jožef Mrak in njegove znamenite klavže – slovenske piramide.

Jožef Mrak (rojen pred 310 leti) je med drugim izdelal načrte idrijskega rudnika, projektiral vrsto tehniških naprav v Idriji, Avstriji in na Slovaškem. Najbolj znan je po načrtu za klavže, ki jim pravimo tudi slovenske piramide. Jožefu Mraku so se v Idriji poklonili na različne načine:

- v Idriji ima svojo ulico, na rudniškem magazinu pa spominsko ploščo,
- po njem se imenuje najvišja nagrada Občine Idrija,
- od leta 2014 se v njegov spomin podeljuje nagrada za inovativnost v gradnji,

Jožef Mrak je na naslovnici zato, ker v številki veliko govorimo o turističnih projektih, kamor klavže nedvomno spadajo, ne spreglejte pa tudi razpisa za nagrade Občine Idrija!

Avtor fotografije klavž je Anton Zelenc, Mestni muzej Idrija

VSEBINA

02 Plac za abzerje
Želje z drevesca

03 Obergutmanovu berilu

04 Občinski svet ne počiva

05 Kratke občinske
Razpis nadomestnih volitev v KS Vojsko
Krajevnim skupnostim predsedujejo

06 Komunala Idrija z novostmi v 2019

07 ICRA
Rudarskim hišam še ne grozi izumrtje

08 Podelili certifikate kakovosti

09 Kratke turistične

10 Turistična taksa
Razpis za podelitev občinskih nagrad za leto 2019

11 Muzej Idrija z novo publikacijo in novo razstavo

12 Mladinski center s pestrim programom tudi v novem letu

13 RK Idrija podprl mlade medicince
Dogodki ob jubileju idrijske župnije
Na idrijski gimnaziji že VII. Kulturni maraton

14 Poleti na Vojskem Šinkovčevi dnevi poezije
Mlade Idrijčanke nastopile v oddaji Slovenija ima talent

15 Firbc
Novi obrazi na obzorju
Poslovili so se od nas

16 Na robu obzorja

OBERGUTMANOVU BERILU

Prvič se na tem mestu oglašam v Obzorju in vesel sem, da ste mi dali to možnost. Zahvaljujem se vsem, ki ste na volitvah oddali svoj glas zame in s tem podprli moj volilni program.

Trudil se bom, da bomo v tem mandatu izpolnili čim več tistega, kar sem skupaj z Listo krajevnih skupnosti obljubljal. To naj bi se odražalo že v proračunih za leti 2019 in 2020, ki ju intenzivno pripravljamo. Stanje financ ni rožnato, potreb pa je mnogo. Nekatere so ekstremno velik zalogaj, zato bo morda zanje treba najti tudi drugačne rešitve od že predvidenih.

Vsakodnevno intenzivno delo na pripravi proračuna mi tako ne dopušča, da bi se odzval prav vsem vabilom na razne dogodke in upam, da boste to z razumevanjem sprejeli.

Nameravam biti župan, ki bo v stalni komunikaciji z občani, bi pa sestanke in pogovore z vami vsaj na začetku omejil na uradne dni, ponedeljek, sredo in petek, da mi ostaneta dva dneva za mnoge druge županske obveznosti.

Morda v začetku ne bo šlo vse po pričakovanjih, a z vašim sodelovanjem in razumevanjem bo uresničevanje programskih zavez (že začetih, pa tudi novih projektov) lažje in hitrejše.

»Prou brž se sam pabliska«, ko pa se vsi skupaj ogrejemo, bodo stvari »zalaufale«, tako sem prepričan.

Tomaž Vencelj
župan Občine Idrija

izdajatelj • Občina Idrija
odgovorna oseba - **obergutman** • župan občine Idrija Tomaž Vencelj
uredniški odbor - **abzerji** • Gregor Prezelj, Marija Benčina, Metka Rupnik
sodelavci - **hajerji** • vsi v glasilu navedeni avtorji prispevkov in fotografij ter: Komunala Idrija, ICRA, CID, Mestni muzej Idrija, MCI, RK Idrija, GJV Idrija, Sanja Marija Pellis, Tadeja Bezeljak, Nina Erjavec, Maša Čibej, Mojca Gorjup Kavčič, Urška Bajec Rupnik, Bojan Tavčar, Janja Hiti, Tina Mervic, Jasna Kofol, Jožica Lazar, Mirjam Gnezda Bogataj, Maja Justin Jerman, Vasilija, Podobnik Kobal, Matevž Šlabnik, Stanka Močnik, Daša Kovačič, Marija Benčina, Marko Čuk, Mirjam Debevc, Ivan Seljak, OZRK Idrija, Anton Zelenc - Mestni Muzej Idrija
oblikovanje • Zdenka Pervanje Podobnik
grafična priprava za tisk • Marko Čuk
tisk • Gr-grafika d.o.o., Cerkno
strokovna podpora • Radio Cerkno d.o.o.
e-uredništvo • marija.bencina@idrija.si; 05 37 34 502
glasilo na spletu • www.idrija.si
število izvodov • 4.600

Glasilo je tiskano na ekološkem papirju. Izhaja na dva meseca, po potrebi tudi pogosteje. Brezplačno ga prejemajo vsa gospodinjstva v občini Idrija.

OBČINSKI SVET NE POČIVA

Konstitutivni seji, o kateri smo že poročali, je 20. decembra sledila že druga seja občinskega sveta, na kateri so bile postavljene osnove za delovanje tega organa.

Namesto Tomaža Venclja, ki je bil izvoljen za župana, je bil z liste LKS mandat občinskega svetnika potrjen Dejanu Mraku z Vojskega. Imenovana so bila tudi vsa delovna telesa, katerih naloga je predvsem predhodna obravnava gradiv, ki gredo na sejo sveta. Njihovo sestavo lahko pogledate na občinski spletni strani.

Izven konteksta konstitutivnih vsebin je bilo podano pozitivno mnenje k imenovanju Irene Ogrič iz Idrije za pomočnico direktorice CSD Severna Primorska, Enota Idrija, v Svet lokalnih skupnosti pri CSD Severna Primorska pa je bila kot predstavnica Občine Idrija imenovana Klavdija Kobal Straus iz Idrije.

So pa svetniki za začetek mandata nanizali kopico svetniških vprašanj in pobud, na katere je župan obljubil pisne odgovore. Svetnika NSi sta v povezavi z velikim povišanjem nadomestila za stavbno zemljišče v letu 2018 zaprosila za poročilo o pobranih sredstvih v lanskem in letošnjem letu in vloženih pritožbah, v povezavi z okrepitvijo pomena Komisije za vloge in pritožbe pa za poročilo o vloženih vlogah in pritožbah ter o delu te komisije v prejšnjem mandatu.

Svetniki LKS so izrazili željo po boljši praznični okrasitvi Sp. Idrije tudi z osvetlitvijo čez cesto, oporekali nesorazmerni velikosti postavljenih informativnih tabel, vprašali, kaj bo s sredstvi za turistična društva, ki so bila razpisana septembra lani, zahtevali, naj se pripravi akt za uresničitev pobude za zaporo Mejce, se pozanimali, kako je s kolesarsko potjo Marof–Sp. Idrija, kjer je potreben tudi pločnik in kako je s spremembo namembnosti zemljišč, kjer postopki trajajo zelo dolgo. Zaprosili so za informacijo glede upravljanja Lajšta ter zahtevali, da se marca v Idriji začne izvajati teoretični del CPP za pridobitev vozniških dovoljenj.

Svetniška skupina SD je spomnila, da mora Komunala na januarsko sejo predložiti plan za leto 2019 ter zahtevala takojšnjo pripravo sprememb odloka o JP Komunala, da se vzpostavi pravni red in formirajo vsi potrebni organi, saj mora javno podjetje imeti pravi nadzor, ki ga sedaj ni. Dali so pobudo, naj se sredstva, ki se bodo prihranila, ker se svetnikom ne bo nabavljalo računalnikov, nameni osnovnim šolam za nakup računalnikov ter zaprosili za obrazložitev, zakaj postavljanje informativnih tabel ne vključuje dogovorjenega programa. Ob napovedi zapore Keltike v letu 2019 so predlagali, da se na naslednjo sejo povabi predstavnike Ministrstva za infrastrukturo, da bodo predstavili program in potek del. Dana je bila informacija, da bo Zala v 2019 zaprta 37 zaporednih dni, zadnji teden julija in cel avgust. Popolna zapora je nujna zaradi vrtanja pilotov. Po teh delih se bo cesta odprla in bodo na njej polovične zapore. V 2020 bo Zala zaprta trikrat po 5 dni, enkrat 1 dan in enkrat 2 dni, ostala dela se bodo izvajala ob prometu. Zagotoviti bo treba vsaj iste obvoze kot letos. Posredovali so prošnjo sveta KS Sp. Idrija, naj se na Pošto Slovenije naslovi pobudo za ponovno odprtje poslovalnice v Sp. Idriji in dobili informacijo, da je bilo zaprosilo za sestanek s predstavniki Pošte že poslano.

Svetnica LMŠ je pozvala, naj se pregleda vloge, ki so bile dane občinski upravi, pa nanje ni odgovora. Na njeno zaprosilo za informacijo o posegih na Uti je bilo pojasnjeno, da se je objekt Zidgrada odstranil, po novem letu bodo opravljeni razgovori o nadaljnjih ukrepih, za začetek bo treba vsaj zravnati teren. V izdelavo je bila dana protipoplavna študija, ki bo ugotovila, kaj je treba postoriti, da bi se na Uti lahko gradilo.

Svetnik SMC je posredoval želje občanov, da bi se relacije mestnega avtobusa enkrat ali dvakrat tedensko podaljšale do Ledin, v Idrijsko Belo, kar bi bilo dobrodošlo zlasti starejšim. Povedano je bilo, da je vlogo za take prevoze oddal Sopotnik in v primeru dogovora z njim bo problem rešen, če ne, se bo poiskalo druge rešitve.

Svetniška skupina SDS je dala pobudo, naj novi župan opravi razgovore z lastniki zemljišč, kjer bi bila avtobusna postajališča na Ledinskem Razpotju in v Govejku, pobudo za pripravo novega pravilnika za sofinanciranje športa, ki bo vključeval vse športe, ter zahtevo, naj se KS povpraša za mnenje o vseh zadevah, ki se jih tičejo, tudi o proračunu.

Pisne odgovore na ta in na vsa vprašanja, postavljena na sejah sveta, boste našli na občinski spletni strani v gradivu pri sklicu naslednje seje.

Občinska uprava

JANUARSKA SEJA OBČINSKEGA SVETA

24. januarja 2019 se je odvila 3. seja občinskega sveta Občine Idrija, na kateri je bilo kar 13 točk dnevnega reda.

Med najbolj polemičnimi je bila vsebina turizma. S strani mladih domačinov je bila predstavljena strategija razvoja turizma Občine Idrija za obdobje 2019–2023. Kljub opozorilu mladih snovalcev, da ne gre za seznam želja posameznikov, ampak za realno dosegljive cilje, katerih vizija je Idrijo spremeniti v kulturno, družabno in ne le industrijsko mesto, so padali očitki.

Tudi predstavitev Zelene sheme slovenskega turizma, nacionalnega programa s certifikacijsko shemo, je bila deležna številnih kritik, a vendarle sprejeta.

V podobnem tonu je bil obravnavan tudi plan Javnega podjetja Komunale Idrija za leto 2019. Njihov poslovni načrt je bil sprejet, soglasje za nabavo osnovnih sredstev v višini 269.431,00 € pa s strani občinskega sveta ni bilo dano. Brez razprave so bili sprejeti sklepi o spremembah občinske meje z občinami Tolmin, Žiri, Logatec in Gorenja vas - Poljane.

Ob koncu seje je župan predstavil še adaptacijo cest Idrijska Bela–Zadlog in Likarca–Rebro–Veharše, ki je v načrtu še pred pričetkom gradnje galerije v Zali, za dodatno vročino pa poskrbel z informacijo, da bodo vrtec v Spodnji Idriji začeli graditi prihodnje leto, dela pa bodo tam zaključena predvidoma v letu 2021.

Nadomestne volitve v svet KS na Vojskem so razpisane zaradi odstopa dveh na novo izvoljenih članov, funkcijo podžupana pa bo s 1. 2. 2019 nastopil Branko Lapajne. Informacija je bila med svetniki sprejeta z odobravanjem.

Mirjam Debevc

KRATKE OBČINSKE

Sredi januarja je bil organiziran sestanek župana in nekaterih zaposlenih v občinski upravi s predsedniki krajevnih skupnosti. Dobra udeležba, saj so poleg predsednikov prišli tudi nekateri podpredsedniki in člani svetov KS, in vsebinsko razgiban pogovor nakazujeta obojestransko voljo po dobrem sodelovanju v tem mandatu. Še dodatno to potrjuje napoved župana, da bo imenoval Svet predsednikov KS, posvetovalni organ, ki naj bi začel delovati nekje aprila letos. S strani župana in občinske uprave je bilo predstavljeno, kako potekata poslovanje in medsebojna komunikacija med Občino in KS. V razpravi, v kateri je bilo podanih precej odgovorov na vprašanja predstavnikov KS, pa je bila dana tudi pobuda za razmislek, da se KS ponovno podeli status pravne osebe.

Pričela so se dela na izgradnji vodovoda Kovačev Rovt v dolžini cca 600 m. Dela izvaja podjetje Zidgrad, zaključila pa se bodo predvidoma konec aprila 2019.

Občinska uprava

POMEMBNEJŠI ROKI VOLILNIH OPRAVIL

28. januar – začetek teka rokov za volilna opravila
7. marec ob 19. uri – iztek roka za vložitev kandidatur pri OVK
3. april – predčasno glasovanje (volišče v sejni sobi Občine Idrija)
7. april – dan glasovanja (volišče v prostorih KS v CŠOD)

RAZPIS VOLITEV KS VOJSKO

Na podlagi 32. člena in 110. člena Zakona o lokalnih volitvah (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08, 83/12 in 68/17) je Občinska volilna komisija Občine Idrija na 5. korespondenčni seji dne 23. 1. 2019 sprejela Sklep o razpisu nadomestnih volitev za dva člana sveta Krajevne skupnosti Vojsko.

1. Občinska volilna komisija Občine Idrija razpisuje nadomestne volitve dveh članov sveta Krajevne skupnosti Vojsko, ki bodo v nedeljo, 7. aprila 2019.

2. Za dan razpisa volitev, s katerim začnejo teči roki za volilna opravila, se šteje ponedeljek, 28. januar 2019.

3. Za izvedbo predčasnih volitev skrbi Občinska volilna komisija Občine Idrija, Mestni trg 1, Idrija.

4. Mandatna doba članov Krajevne skupnosti Vojsko, izvoljenih na nadomestnih volitvah 7. aprila 2019, bo trajala do prve seje novoizvoljenega sveta Krajevne skupnosti Vojsko na rednih lokalnih volitvah v letu 2022.

Številka: 041-0001/2019-3
Idrija, 23. 1. 2019

Predsednik Občinske volilne komisije
Andrej Rozman

PREDSEDNIKI KRAJEVNIH SKUPNOSTI OBČINE IDRIJA

KS	Funkcija	IME IN PRIIMEK	TELEFON	E-MAIL
ČRNI VRH	Predsednik Podpredsednik	Jernej Črnologar, Lome 28 Klemen Logar, Črni Vrh 180	031 830 503 041 491 049	crno.log@gmali.com logark@gmail.com
DOLE	Predsednik	Branko Razložnik, Jelični Vrh 25	041 222 468	branko.razloznik@siol.net
GODOVIČ	Predsednik Podpredsednik	Miha Rupnik, Godovič 20 Gregor Poženel, Godovič 107	040 328 999	miha.rupnik@gmail.com
KANOMLJA	Predsednik	Gorazd Vončina, Gor. Kanomlja 23	031 822 292	gorazd.voncina@gmal.com
KRNICE MASORE	Predsednik Podpredsednik	Boris Peternelj, Masore 21 Damjan Lahajnar, Idr. Krnice 28b	041 371 259	peterneljboris@gmail.com
LEDINE	Predsednik	Kristjan Brus, Ledine 9	031 654 946	kristjan.brus@kolektor.com
MESTO IDRIJA	Predsednik	Erik Logar, Hribernikova 18	041 316 078	erik.logar@gmail.com
SPODNJA IDRIJA	Predsednik Podpredsednik	Vojko Carl, Šolska 14 Silvij Štremfelj, Na griču 14	051 444 333	vojko.carl@grawe.si vojko.carl6@gmail.com silvij.stremfelj@siol.net
VOJSKO	Predsednica	Milojka Ječnik	031 657 430	zm.milojka.jecnik@gmail.com
ZAVRATEC	Predsednik	Ivan (Jani) Kogovšek, Zavratec 18	041 634 351	jani.kogovsek@gmail.com

KOMUNALA IDRIJA – Z NOVOSTMI DO IZBOLJŠANE UPORABNIŠKE IZKUŠNJE

UČIMO SE OD NAJBOLJŠIH

Leto 2018 je Komunala Idrija zaključila v duhu stalnih izboljšav in novih ciljev za prihodnje. Z zadnjim oktobrskim dnem se je namreč iztekel projekt KOCKVA (Kompetenčni center za razvoj kadrov v vodarstvu), pri katerem je Komunala kot javno podjetje, specializirano za oskrbo s pitno vodo ter odvajanje in čiščenje, sodelovala od marca 2017.

S prepričanjem, da je v vsakem poslovanju vedno prostor za dodatne izboljšave in inovacije, ki lahko prispevajo k še boljši uporabniški izkušnji, so zaposleni Komunale na področju vodovoda in kanalizacije v sklopu projekta izboljševali svoje veščine ter dopolnjevali svoje strokovno znanje na zunanjih in notranjih usposabljanjih.

»Projekt KOCKVA je odprl razmišljanja o permanentnem in sistemskem izobraževanju kadrov v komunalni dejavnosti. Je izredna vzpodbuda celotni veji komunalnega gospodarstva, da se v luči sodobnega prestrukturiranja podjetij s pospešenim izobraževanjem k temu čimprej približamo. Tudi v Komunali Idrija se dobro zavedamo, da so vsi procesi v celoti odvisni od usposobljenosti in znanja zaposlenih. V nenehnem naprezanju po izvrševanju gospodarskih javnih služb pogosto pozabimo nase, KOCKVA pa je naš opomnik, da je čas, ki ga vložimo v lastno znanje, neprecenljiv. Zato smo projekt zagrabili z obema rokama, saj nam je omogočil dodatna sredstva, ki smo jih uporabili za nadgradnjo znanj zaposlenih. S ponosom lahko zatrdim, da smo znanja dobro sprejeli in jih sedaj uporabljamo v vsakdanjem delu,« je ob zaključku projekta dejal direktor Komunale Idrija Beno Fekonja in dodal, da si podobnih vzpodbud želijo tudi v prihodnje.

Primeri dobrih praks, ki so jih sodelujoči v programu spoznali v najboljših slovenskih javnih podjetjih, so za idrijsko Komunalo pomemben vir izboljšav v lastnem poslovanju ter krepitve kompetenc in motiviranosti zaposlenih za spremembe, dolgoročno pa bodo prispevali k razvoju podjetja in dodali vrednost za celotno panogo vodarstva.

Nove izkušnje in znanja so zaposleni Komunale Idrija sicer pridobivali v Slovenskem društvu za zaščito voda, Gospodarski zbornici Slovenije, Inštitutu za javne službe, zavodu Inštitut za sanitarno inženirstvo, družbi za izobraževanje Most do znanja, Nacionalnem laboratoriju za zdravje, okolje in hrano ter v javnih podjetjih Centralna čistilna naprava Domžale-Kamnik, Vodovod-kanalizacija Ljubljana ter Vodovodi in kanalizacija Nova Gorica.

Projekt KOCKVA sofinancirata Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ter Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada v okviru Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike za obdobje 2014–2020.

24-URNA DEŽURNA SLUŽBA V POMOČ ŽALUJOČIM

Komunala Idrija od prvega januarja naprej skladno z novimi predpisi izvaja 24-urno dežurno službo za dodatno olajšanje težkih trenutkov in skrbi žalujočih svojcev. Kot izvajalec pogrebne in pokopališke dejavnosti Komunala sicer nudi pomoč pri urejanju vseh zadev v zvezi z oskrbo pokojnikov, pripravo pogrebov in urejanjem dokumentacije. Ker je vsako dokončno slovo težko in ni treba, da v bolečih trenutkih sami sprejemamo pomembne odločitve, pa so delavci pogrebne službe s spoštovanjem in pieteto do pokojnic in pokojnikov ter njihovih svojcev dosegljivi na sedežu podjetja oziroma preko telefona 051 440 505 vse dni, ne glede na uro.

S stalno dosegljivostjo ter znanjem in izkušnjami, pridobljenimi skozi dolgoletno prisotnost v idrijski in cerkljanski občini, delavci pogrebne službe Komunale Idrija zagotavljajo dostojanstveno oskrbo pokojnikov, žalujočim svojcem pa pomoč pri postopkih ter razbremenitev dodatnih skrbi in poti.

Z izgradnjo in opremo prostora za oskrbo pokojnikov ter izpolnjevanjem ostalih tehničnih in kadrovskih pogojev je Komunala Idrija lani od Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo prejela tudi dovoljenje za opravljanje pogrebne dejavnosti. 24-urna dežurna služba, ki jo izvaja po novem, pa je opredeljena kot obvezna gospodarska javna služba, za katero je treba po predpisani metodologiji oblikovati ceno in jo dati v potrditev občinskemu svetu.

Z izjemo predpisane cene uvedba 24-urne dežurne službe po novih predpisih ne vnaša bistvenih sprememb v odnos med svojci in Komunalo kot izvajalcem pogrebnih storitev. Novost pa je, da bodo morali drugi izvajalci pogrebnih storitev pokojnike iz idrijske občine prevzemati od Komunale Idrija, in sicer v prostoru, določenem za oskrbo pokojnikov. Enako velja za Komunalo v primeru, da bo želela prevzeti v oskrbo pokojnika v občinah, kjer ni pooblaščeni izvajalec 24-urne dežurne službe. 24-urna dežurna služba bo sprva na voljo v Idriji, ureja pa se tudi širitev področja delovanja v Občino Cerkno.

OBRNILI SMO PRVI LIST NA NOVEM KOLEDARJU

Če smo nedavno sprejemali novoletne zaobljube, je s prvim januarjem nastopil čas, da jih začnemo tudi izpolnjevati. Da bi bili v prihodnje ne le boljši gospodarji svojega časa, temveč tudi okolja, v katerem bivamo, je Komunala Idrija za gospodinjstva na Idrijskem in Cerkljanskem pripravila nov koledar odvoza odpadkov za leto 2019 s praktičnimi smernicami za ločeno zbiranje odpadkov in informacijami o zbirnih centrih, kjer lahko občani oddate kosovne in nevarne odpadke. Gospodinjstva so koledarje prejela že

ob koncu preteklega leta, objavljeni pa so tudi v digitalni različici na spletni strani Komunale Idrija (koledar odvoza odpadkov).

Za mešane komunalne odpadke in biorazgradljive kuhinjske odpadke iz vseh večstanovanjskih stavb in posameznih ekoloških otokov v Idriji, Spodnji Idriji, Cerknem, Godoviču in Črnem Vrhu idrijska Komunala redno zagotavlja odvoz, medtem ko nevarne odpadke sprejema vse leto v zbirnih centrih Ljubevč in Cerkno v času obratovanja ter ob vsakoletni akciji zbiranja. Za kosovne odpadke pa lahko vsako gospodinjstvo, ki ima poravnane vse komunalne storitve, enkrat letno naroči brezplačni prevzem preko obrazca na spletni strani Komunale.

Za več informacij vam je Komunala Idrija na voljo na telefonu 37 27 200 (int. 213) in po e-mailu: info@komunalaidrija.si.

Jasna Kofol
odnosi z javnostmi

E-mail: Jasna.kofol@komunalaidrija.si
GSM: 051 217 631

ICRA V NOVO PROGRAMSKO OBDOBJE

Severnoprimorska (Goriška) razvojna regija, katere del sta tudi občini Idrija in Cerkno, spada v območje kohezijske regije zahodne Slovenije (KRZS).

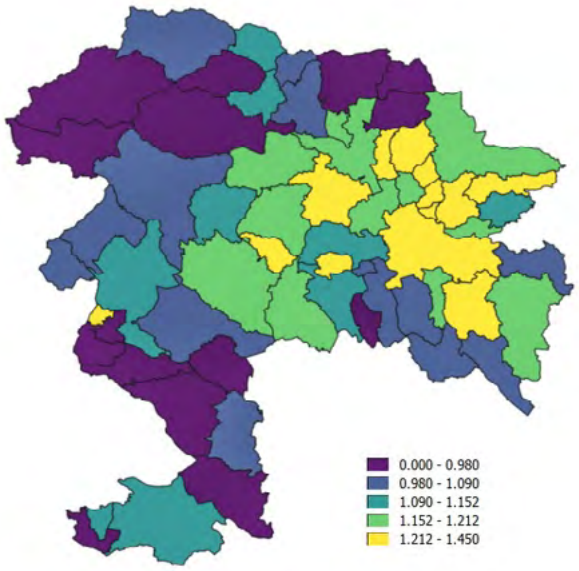

Karta: Koeficient razvitosti občin 2018-2019

Znotraj KRZS so prisotne velike razlike v stopnji razvitosti tako med razvojnimi regijami kot tudi znotraj njih. Ne glede na dejstvo, da je KRZS uvrščena med bolj razvite evropske regije, se pri pripravi razvojnih dokumentov zavedamo razvojnih razlik in obstoja številnih slabše razvitih območij znotraj nje, ki za uresničevanje temeljnega cilja Strategije razvoja Slovenije – zagotavljanje kakovostnega življenja vseh njenih prebivalcev – potrebujejo intenzivnejšo podporo.

Potreba po intenzivnejši podpori je kritična v luči napovedanih drastičnih znižanj sredstev EKP za KRZS po letu 2020, ki so doslej pomenila ključna razvojna sredstva. Ne glede na dejstvo, da so številna območja v KRZS enako ali slabše razvita kot območja v KRVS, bodo imela prva bistveno težji in drastično omejen dostop do sredstev EKP. S tem dejstvom je povezana resna grožnja otežene nadaljnjega razvoja slabše razvitih območij v KRZS.

ICRA si prizadeva, da v programske dokumente (Regionalni razvojni plan, Strategija KRZS, Operativni plan) vnaša tudi razvojne potrebe, ki so specifične tako za regijo kot za ožje območje obeh občin. Poleg evropskih sredstev pa je že zdaj jasno, da bo morala država za nadaljnji razvoj KRZS zagotoviti zadostna sredstva iz državnega proračuna.

Jožica Lazar, ICRA

IDRIJSKIM RUDARSKIM HIŠAM ŠE NE GROZI IZUMRTJE

V četrtek, 17. januarja, je v pritličju Mestne knjižnice in čitalnice Idrija potekalo sklepno dejanje enoletnega procesa, na katerem so s projektom PIRH - Trajnostna prenova stanovanjske stavbne dediščine tri organizacije Idrija 2020, ProstorRož in Kombinat želele dokazati, da so idrijske rudarske hiše lahko ne le znosen, temveč tudi odličen dom za 21. stoletje.

Predstavili so praktične ukrepe in strokovne nasvete specialistov in dokazali, da je z dostopnimi ukrepi mogoče dvigniti kakovost bivanja in obenem ohraniti kulturno dediščino. Na vprašanja in dileme so odgovarjali arhitekti in sodelujoči strokovnjaki za gradbeno fiziko in statiko.

Prepričani so, da idrijske rudarske hiše še ne doživljajo pogreba. Mnoge, okrog 65 odstotkov, so naseljene in dokaz, da je v idrijskih rudarskih hišah mogoče živeti. Bivanjska kakovost v povprečju ni slaba in z inovativnimi rešitvami bi jo lahko še izboljšali. Zavedanje, spoštovanje in navezanost na družinsko ter kulturno dediščino so na visokem nivoju.

Mirjam Debevc

CENTER ZA IDRIJSKO DEDIŠČINO PODELIL CERTIFIKATE KAKOVOSTI

IDRIJA IZBRANO

V četrtek, 10. januarja 2019, je v Mladinskem centru Idrija potekala prireditev, na kateri smo podelili certifikate kolektivne blagovne znamke Geopark Idrija (Idrija izbrano). Ta je nastala v lanskem letu v sodelovanju Centra za idrijsko dediščino in lokalnih ponudnikov.

Certifikat odličnosti Idrija izbrano pridobijo izdelki in storitve, ki ustrezajo visokim standardom kakovosti, vključujejo lokalno pridelane surovine in pripovedujejo o tradiciji, kulturi in načinu življenja ljudi, ki živijo na območju Unesco Globalnega Geoparka Idrija.

Različne aktivnosti smo izvajali celo leto. Skupaj s ponudniki smo pripravili več različnih srečanj, delavnice za rokodelce, gostince, organizatorje prireditev in turističnih programov ter individualna svetovanja za oblikovanje lokalnih izdelkov. V oktobru 2018 smo izvedli ocenjevanje rokodelskih izdelkov, jedi, pijač in turističnega programa, ki so jih lokalni ponudniki prijavili na razpis. Že konec avgusta pa je bila ocenjena tudi prva prireditev. Strokovna komisija, ki so jo sestavljali dr. Tanja Lešnik Štuhec, prof. dr. Janez Bogataj, Franc Jezeršek in Cveto Koder, je v ocenjevanje prejela zanimiv nabor produktov. Vzporedno z omenjenimi aktivnostmi je nastajala tudi celostna grafična podoba znamke, ki bo poskrbela za enotno podobo ter za izboljšanje vidnosti in prepoznavnosti lokalnih izdelkov. Celostno grafično podobo je izdelala dr. Jana Vilman Proje. Dr. Tanja Lešnik Štuhec je pripravila načrt trženja in promocije lokalnih produktov v Geoparku Idrija, poskrbela pa je tudi za vse pravilnike in druge pravne podlage.

Četrtkova prireditev s podelitvijo certifikatov je bila zaključno dejanje oblikovanja tržne kolektivne blagovne znamke Idrija izbrano, kjer smo predstavili ponudnike in njihove izdelke ter slovesno podelili certifikate. Certifikate sta podeljevala direktorica Centra za idrijsko dediščino Sanja Marija Pellis in idrijski župan Tomaž Vencelj. Certifikat kolektivne blagovne znamke je prejelo 12 rokodelskih izdelkov, 14 prehranskih izdelkov, 4 jedi, ponujene na gostinski način, in turistični program 17 ponudnikov. Prejemniki certifikatov so se prijavili na lanskoletni razpis za pridobitev pravice do uporabe znaka kolektivne blagovne znamke in dosegli visoke ocene, ki pričajo o odličnosti idrijske obrti, kulinarike in turistične ponudbe. V okviru prireditve so sodelavke Centra za idrijsko dediščino predstavile nastajanje kolektivne blagovne znamke, prisotni pa so si lahko ogledali razstavo izbranih rokodelskih izdelkov ter izdelkov unikatnega in industrijskega oblikovanja. Ob zaključku smo pripravili še pogostitev, na kateri so lahko gostje poskusili certificirane dobrote z Idrijskega.

V letu 2019 nadaljujemo z aktivnostmi, ki bodo blagovno znamko Idrija izbrano okrepile in razširile. Ponovno bo izveden tudi razpis za pridobitev certifikata Idrija izbrano.

Seznam ponudnikov in izdelkov, ki so prejeli certifikat odličnosti:

- podjetje Pletenine Jerca (Ad Artem d.o.o.) za unikatno laneno obleko in unikatni brezrokavnik z ročno pleteniino,
- ustvarjalka Urška Jurič (Mešani občutki) za ročno poslikano leseno šatuljico in sličico na lesu z magnetom,
- Čipkarska šola Idrija (Gimnazija Jurija Vege Idrija) za nuno polsten šal z idrijsko čipko,
- podjetje Studio Koder za brisačo z idrijsko čipko in serijo slik "Razmišljanje ob čipki",
- ustvarjalka Meta Pivk (Franc Pivk, dop. dej. na kmetiji) za Idrijsko dilco,
- Turistično društvo Fara za šajblčk,
- podjetje Naturalina (Evgen Krivec, s. p.) za ognjičevo mazilo, naravno oljčno milo "Jesenski gozdiček" in naravno mazilo za ustnice – med,
- Klančarjeva kmetija (Marjan Pivk, dop. dej. na kmetiji) za navadni jogurt, sadni jogurt – gozdni sadeži in poltrdi sir,
- Alojzija Strel (Alojzija Strel, dop. dej. na kmetiji) za domače jušne rezance in domači mešani kruh,
- Ekološka kmetija Smrekar (Viljem Kavčič, dop. dej. na kmetiji) za sir z orehi,
- čebelar Bojan Troha (BOVA, dop. dej. na kmetiji) za cvetlični in gozdni med ter set treh vrst medu,
- čebelar Ciril Rupnik (Ciril Rupnik, dop. dej. na kmetiji) za lipov in gozdni med,
- Hiša zelišč (Master d. o. o.) za Geruš, Oglarjev požirek in čajanko v škatli,
- Planinsko društvo Idrija za jedi Knapove sanje in Geo menu,
- Gostilna pri Škafarju (Bela, d. o. o.) za jed žlikrofi z bakalco in tortico Rezi,
- Društvo Hudornik za turistični program Vandranje po gričih,
- Mladinski Center Idrija za prireditev Praznik idrijskih žlikrofov.

Vse dosedanje aktivnosti so bile za lokalne ponudnike brezplačne in so se izvajale v okviru mednarodnega projekta Danube GeoTour. Projekt je sofinanciran iz skladov Evropske unije (ESRR, IPA).

REŠITEV UGANKE

V prejšnji številki smo vas spraševali po kraju, kjer na Idrijskem najdemo šest okamnelih odtisov stopinj, ki jih je za seboj puščal predhodnik dinozavrov. Pravilni odgovor je Medvedje Brdo.

Srečni nagrajenec je Robert Pivk, ki bo prejel simbolično nagrado Geoparka Idrija. Nagrajencu iskreno čestitamo!

NOVA UGANKA

V članku ste izvedeli vse o kolektivni blagovni znamki Idrija izbrano, ki je bila vzpostavljena na območju Geoparka Idrija v sklopu projekta Danube GeoTour. Lokalni ponudniki morajo za pridobitev certifikata izpolniti nekaj kriterijev. Katere?

Odgovore nam pošljite na e-naslov:

info@geopark-idrija.si ali na naslov: Center za idrijsko dediščino, Ulica IX. Korpusa 17, 5280 Idrija.

Avtorice: Nina Erjavec, Maša Čibej, Mojca Gorjup Kavčič, Urška Bajec Rupnik

TRŽENJE DESTINACIJE: IDRIJA NA SEJMIH IN BORZAH V LETU 2019

Tudi v letu 2019 Center za idrijsko dediščino načrtuje predstavitev turistične destinacije Idrija na več sejmih in borzah doma in na tujem. Na največjem sejmu v Beneluksu Vakantiebeurs Utrecht (9.–13. 1.) je Idrijsko zastopala Tina Batistuta. Na 30. mednarodnem sejmu Alpe–Adria, ki promovira zeleni, aktivni turizem ter kamping in karavaning, se Idrija predstavlja kot EDEN destinacija skupaj s ponudniki Kolektivne blagovne znamke Idrija izbrano (30. 1.–2. 2.). Vakantie Salon Bruselj (6.–9. 2.) je najpomembnejši turistični sejem v Belgiji in velikan med evropskimi sejmi. Na njem se bo Idrija predstavila kot UNESCO mesto. F.RE.E. München (20.–24. 2.) je največji sejem za rekreacijo in prosti čas na Bavarskem, na katerem je predstavitev Idrije načrtovana v okviru Združenja zgodovinskih mest Slovenija. Skupaj s Cerknim bo Idrija zastopana tudi na Holiday World Praga (21.–24. 2.), ki je najpomembnejši turistični sejem na Češkem. Turistična borza ITB Berlin (6.–10. 3.) se uvršča v sam vrh mednarodnih turističnih borz. Na borzi bodo turistični informatorji predstavljali Idrijo v okviru projekta Danube GeoTour – Valorizacija geodediščine za trajnostni in inovativni razvoj turizma v podonavskih geoparkih.

RAZPISI

1. MGRT – Razvoj in promocija turistične ponudbe vodilne destinacije Idrija in Škofja Loka

Center za idrijsko dediščino se je prijavil na javni razpis za sofinanciranje razvoja in promocije turistične ponudbe vodilnih turističnih destinacij v Sloveniji, ki ga je objavilo Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo. Vloga prijavitelja, s katero je na razpisu kandidiral za sofinanciranje operacije Razvoj in promocija turistične ponudbe vodilne destinacije Idrija in Škofja Loka, je bila odobrena. Skupna vrednost upravičenih stroškov operacije za obe vodilni destinaciji znaša 164.922,60 € brez DDV, zato se prijavitelju odobrijo sredstva v višini 70 % oziroma do 115.445,82 € brez DDV. Idrija bo tako iz razpisa prejela 57.500 € brez DDV za izvedbo del. Razpis se zaključi 15. 10. 2019 in do takrat morajo biti izvedene vse aktivnosti, navedene v razpisu. Turistična destinacija Idrija bo pridobila nov spletni portal, nove fotografije, promocijski spot in spletno promocijo na tujih trgih (Italija, Nemčija, Avstrija, Nizozemska, Belgija).

2. LAS – Krovna destinacijska znamka Idrija

Center za idrijsko dediščino se je z operacijo Krovna destinacijska znamka Idrija prijavil na javni poziv za izbor operacij za uresničevanje ciljev Strategije lokalnega razvoja na območjih občin Logatec, Idrija in Cerkno v letu 2018 - EKSRP Sklad. Glavni namen operacije je preko vzpostavitve inovativnega partnerstva oblikovati učinkovit sistem komuniciranja krovne destinacijske znamke in na njegovi podlagi oblikovati, promovirati ter tržiti nove inovativne, celostne in trajnostno naravnane turistične produkte v destinaciji Idrija. Skupni znesek sofinanciranja operacije preko LAS znaša 39.987,25 €, skupna vrednost operacije pa 50.272,59 z DDV.

PO DARILA V TIC IDRIJA – VALENTINOVO

Mesec ljubezni je pred nami. Vabljeni, da obiščete TIC Idrija (Mestni trg 2), kjer boste lahko izbrali lepo darilo za vašo najdražjo osebo. Izbirate lahko med idrijsko čipko, izdelki z idrijsko čipko, izdelki iz darilnega programa »idrijska čipka in živo srebro« in sladkimi drobnimi pozornostmi. Nakup je mogoč tudi v spletni trgovini www.idrijskacipka.si.

ORGANIZATORJI PRIREDITEV NA IDRIJSKEM IZKORISTITE DODATNO PROMOCIJO SKOZI CELO LETO

Organizatorji prireditev na Idrijskem vabljeni, da v skupno promocijo vključite tudi svojo prireditev. Center za idrijsko dediščino poskrbi za dodatno promocijo na družbenih omrežjih, o prireditvah obvešča medije in vse, ki so prijavljeni na prejemanje brezplačnih e-sporočil. Na CID skrbimo za mesečno oddajo koledarja prireditev vsem članicam Združenja zgodovinskih mest Slovenije, ki poskrbijo za objavo preko svojih kanalov. Če organizatorji oddate ob vpisu tudi kratek opis prireditve v angleškem jeziku, si zagotovite še dodatno promocijo z objavo na slovenskem turističnem spletnem portalu www.slovenia.info, ki je glavni vir informacij vsem tujim turistom, ki obiščejo Slovenijo. Pravočasno oddajte opis prireditve preko spletnega obrazca Oddaj dogodek, ki ga najdete na spletni strani www.visit-idrija.si spodaj v modrem polju. Vabljeni k sodelovanju in delitvi objav na družbenih omrežjih, da bomo dosegli še več potencialnih obiskovalcev naše destinacije!

BODITE OBVEŠČENI O NOVOSTIH V TURISTIČNI DESTINACIJI IDRIJA IN MOŽNOSTIH SODELOVANJA S CENTROM ZA IDRIJSKO DEDIŠČINO

Na www.visit-idrija.si se prijavite na prejemanje e-novic, s katerimi Center za idrijsko dediščino prejemnike obvešča o prireditvah, aktualni turistični ponudbi ter možnostih sodelovanja na področju turizma v občini Idrija.

Tadeja Bezeljak

Interreg
Danube Transnational Programme
Danube GeoTour

TURISTIČNA TAKSA

S 15. 3. 2018 je stopil v veljavo Zakon o spodbujanju razvoja turizma (ZSRT-1, Ur. list RS, št. 13/18), ki poleg turistične takse uvaja še obračunavanje promocijske takse v višini 25 % turistične takse.

V skladu z Odlokom o turistični in promocijski taksi v Občini Idrija (Ur. list RS, št. 33/2018) se od 1. 1. 2019 začne obračunavati skupno takso v višini 2,00 EUR, od tega je 1,60 EUR turistične takse, ki pripada Občini Idrija, in 0,40 EUR promocijske takse, ki pripada STO.

V primeru 50% oprostitve plačila takse pa le-ta znaša 1,00 EUR, od tega je 0,80 EUR turistične takse in 0,20 EUR promocijske takse.

Promocijska taksa je pristojbina, ki je namenjena za načrtovanje in izvajanje trženja ter promocijo celovite turistične ponudbe Slovenije in se pobira v imenu in za račun Slovenske turistične organizacije.

Turistično in promocijsko takso plačujejo državljani Republike Slovenije in tujci, ki prenočujejo v nastanitvenem obratu. Turistično in promocijsko takso plačujejo hkrati s plačilom storitve za prenočevanje. Plačati jo morajo tudi, če so deležni brezplačnih storitev za prenočevanje. Plačujejo jo zavezancu, ki opravlja storitev nočitve.

Za nočitev iz 31. 12. 2018 na 1. 1. 2019 z datumom prijave gosta 31. 12. 2018 se za izračun turistične takse upošteva višina turistične takse in oprostitve, ki veljajo na dan 31. 12. 2018 in se še ne obračunava promocijska taksa, ki skladno z ZSRT-1 prične veljati dne 1. 1. 2019.

Če je ura prihoda 1. 1. 2019 po polnoči, se nočitev obračuna po novem s pripadajočo turistično in promocijsko takso. Postopek pobiranja in odvajanja promocijske takse se začne izvajati za storitve prenočevanja, opravljene 1. 1. 2019.

Za pobrano turistično in promocijsko takso za storitve prenočevanja, opravljene od vključno 1. 1. 2019 dalje, bo veljal nov prehodni podračun št. SI56 0123 6845 0000 056 z nazivom TURISTIČNA IN PROMOCIJSKA TAKSA – OBČINA IDRIJA. Pobrana turistična in promocijska taksa se nakazuje na omenjeni podračun občine do 25. dne v mesecu za pretekli mesec. Obveznost iz naslova plačila turistične in promocijske takse za mesec januar 2019 zapade v plačilo 25. februarja 2019.

Obstoječega podračuna SI56 0123 6436 3206 241 za nakazilo turistične takse občina ne ukinja. Ta podračun velja za vsa nakazila in izterjavo, vezano na storitve prenočevanja, ki bodo opravljene do vključno 31. 12. 2018. To pomeni, da je treba turistično takso, pobrano v mesecu decembru 2018, plačati tako kot do sedaj na obstoječi račun.

Priporoča se, da zavezanci v evidenci turistične takse vodijo ločeni postavki za pobrano turistično in promocijsko takso, ne glede na dejstvo, da 20. člen ZSRT-1 (evidentiranje plačila turistične takse) tega ne zahteva. Tako bodo namreč morebitna usklajevanja in nadzor, ki ga izvaja občina, potekali hitreje, kar je v interesu tako zavezancev kot občine.

Prav tako se priporoča, da zavezanci gostom na računu izkažejo ločene postavke, in sicer:

Turistična taksa – znesek
Promocijska taksa – znesek
Seštevek obeh taks – seštevek

Občinska uprava

RAZPIS ZA PODELITEV OBČINSKIH NAGRAD ZA LETO 2019

Na podlagi 15. člena odloka o podelitvi naziva častni občan in nagradah občine Idrija (Ur.l. RS št. 110/99) Komisija za nagrade občinskega sveta občine Idrija objavlja Razpis za podelitev občinskih nagrad za leto 2019.

Občina Idrija bo ob občinskem prazniku 22. 6. 2019 na predlog Komisije za nagrade podelila nagrade po Odloku o podelitvi naziva častni občan in nagradah občine Idrija.

Nagrada Jožefa Mraka je najvišja občinska nagrada, ki jo podeljuje občinski svet posameznikom, delovnim skupinam, KS, podjetjem in drugim organizacijam in skupnostim za življenjsko delo oziroma za izjemne uspehe na posameznih področjih življenja in dela, razen na področju kulture in umetnosti, ki prispevajo k nadaljnjemu razvoju in ugledu občine Idrija. *Vsako leto se lahko podeli največ 1 nagrada.*

Pirnatova nagrada je najvišja občinska nagrada, ki jo podeljuje občinski svet posameznikom, skupinam, organizacijam in skupnostim za dolgoletno uspešno in ustvarjalno delo ter za vidne dosežke s področja kulture in umetnosti v občini in širšem prostoru. *Vsako leto se lahko podeli največ 1 nagrada.*

Nagrado občine Idrija podeljuje občinski svet posameznikom, skupini posameznikov, društvom ter drugim organizacijam in skupnostim za enkratne - izjemne dosežke in kot spodbudo za nadaljnje strokovno delo in aktivnosti na posameznih področjih življenja in dela. *Vsako leto se lahko podeli največ 3 nagrade.*

Nagrado za mlade ustvarjalce podeljuje občinski svet mladim ustvarjalcem do dopolnjenega 25. leta starosti za uspehe in dosežke ob začetku ustvarjanja oziroma delovanja. *Vsako leto se lahko podeli največ 1 nagrada.*

Naziv **častni občan** lahko podeli občinski svet državljanom Republike Slovenije, kakor tudi državljanom tujih držav, ki imajo posebne zasluge za napredek znanosti, umetnosti in kulture ter za druge izjemne dosežke, ki pomenijo pomemben prispevek pri razvoju in ugledu občine Idrija. *Naziv častni občan se podeli izjemoma in se ne podeljuje posthumno.*

Pobudniki za podelitev nagrad so lahko občani občine Idrija, skupine občanov, stranke, župan, krajevne skupnosti, podjetja in druge organizacije ter skupnosti.

Da bo Komisija za nagrade lahko pravočasno opravila izbor in oblikovala predlog podelitve nagrad, ki ga obravnava in potrdi Občinski svet, vas prosimo, da nam skrbno pretehtane in izčrpno obrazložene in podpisane predloge posredujete na naslov Občina Idrija, Mestni trg 1, 5280 Idrija – Komisija za nagrade ali e-mail: obcina.idrija@idrija.si najkasneje do **torka, 2. 4. 2019.**

Predsednik Komisije za nagrade
Kristjan Brus

NA OBROBJU PEKLA, IDRIJSKO IN CERKLJANSKO 1914–1919

Ob stoletnici konca prve svetovne vojne je Mestni muzej Idrija odprl razstavo Na obrobju pekla, Idrijsko in Cerkljansko 1914–1919. V Idriji je predstavljeno doživljanje vojnih razmer civilnega prebivalstva, v Cerknem pa življenje vojaštva v zaledju soške fronte. Z ogledom obeh delov razstave si lahko ustvarite celovito sliko medvojnega dogajanja na našem območju. Vsebine se ne podvajajo, z izjemo uvodne predstavitve in aplikacije s seznamom žrtev, na katerem je 867 imen padlih, umrlih in pogrešanih vojakov iz Idrijskega in Cerkljanskega.

Ob razstavi je izšla publikacija z enakim naslovom, ki obsega 216 strani in je opremljena z izvirnim fotografskim ter kartografskim gradivom. Je primerno darilo za vse ljubitelje domoznanstva, krajevne zgodovine in poznavalce tematike prve svetovne vojne. Naprodaj je po ceni 15 € v recepciji muzeja na gradu Gewerkenegg, v Cerkljanskem muzeju ter knjigarni ABC v Idriji.

Urnik ogledov:

Grad Gewerkenegg: vsak dan 9.00–18.00

Cerkljanski muzej: torek–petek, 9.00–15.00, sobota, nedelja in praznik, 10.00–13.00 in 14.00–18.00

Razstava bo na ogled do 2. junija 2019.

Mirjam Gnezda Bogataj

IDRIJA IN ŽIRI KOT OBMEJNO OBMOČJE 1941–1945

V mali galeriji na gradu Gewerkenegg je od 24. januarja 2019 na ogled razstava Idrija in Žiri kot obmejno območje 1941–1945. Na njej so s pomočjo fotografij, arhivskih dokumentov, kartografskega gradiva in preko pričevanj posameznikov predstavljena vojna leta na mejnem območju med Idrijo in Žirmi.

Prostor med Idrijo in Žirmi je že po prvi svetovni vojni dobil značaj obmejnega območja, s podpisom Rapalske pogodbe pa sta naselji tudi uradno pripadli dvema različnima državama – Idrija Kraljevini Italiji, Žiri pa Kraljevini SHS (pozneje Jugoslaviji). Aprila leta 1941 je nacistična Nemčija s svojimi zaveznicami po kratkotrajni vojni razkosala Jugoslavijo. Slovensko ozemlje je bilo v kratkem ponovno razdeljeno, tokrat med nemško, italijansko, madžarsko in hrvaško okupacijsko oblast. Ločnice med posameznimi okupiranimi območji so postale težko prehodne, zamejene z bodečo žico, minskimi polji in stražnimi stolpi. Obravnavano območje je postalo stičišče starih ozemelj Kraljevine Italije, na novo zasedene Ljubljanske pokrajine in nemškega okupacijskega območja na Gorenjskem.

Razstava je del projekta Napravite mi to deželo nemško ... italijansko ... madžarsko ... hrvaško! Vloga okupacijskih meja v raznarodovalni politiki in življenju slovenskega prebivalstva, ki je povezal raziskovalce s Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Znanstveno raziskovalnega centra SAZU in Zgodovinskega društva Rapalska meja. Njeni avtorji so: Matevž Šlabnik, Maja Vehar, dr. Peter Mikša, vodja projekta dr. Božo Repe in sodelavci.

Javno vodstvo bo v četrtek, 21. februarja 2019, ob 17. uri. Razstava bo na ogled do 28. februarja 2019. Vljudno vabljeni!

Mirjam Gnezda Bogataj

MUZEJSKI PROGRAM DOGODKOV FEBRUAR-MAREC 2019

Torek, 5. 2., ob 18. uri - Osnovna šola Idrija
Muzejski večeri – Gorazd Trušnovec: Ilustrirana zgodovina urbanega čebelarstva

Petek, 8. 2., ob 17. uri - Gostišče Gačnk V Logu
Kulinarično predavanje Ustvarjeno iz nič – vojna kuhinja;
Prost vstop na stalne razstave na gradu Gewerkenegg in v Cerkljanskem muzeju (po prazničnem urniku)

Četrtek, 21. 2., ob 17. uri - Mala galerija na gradu
Javno vodstvo po razstavi Idrija in Žiri kot obmejno območje 1941–1945 s soavtorjem Matevžem Šlabnikom

Sreda, 27. 2., ob 16. uri - Cerkljanski muzej
Pustna delavnica za otroke

Torek, 12. 3., ob 17. uri - Grad Gewerkenegg
Ustvarjalna delavnica za odrasle – izdelovanje papirnatih rož

Torek, 19. 3., ob 18. uri - Osnovna šola Idrija
Muzejski večeri – mag. Marko Štepec: Življenje v zaledju v letu 1918, konec vojne in razpad monarhije

Petek, 22. 3., ob 18. uri - Cerkljanski muzej
Kulturno-umetniški večer Spomini naših vojakov na 1. svetovno vojno

MLADINSKI CENTER IDRIJA V LETU 2018

Leta 2018 se je v MCI veliko dogajalo. Ob zaključku leta je čas za pregled dogajanja, če drugega ne, zaradi vseh poročil, ki jih je reba oddati.

Leto smo začeli z načrtovanjem in Motivizijskim vikendom. Marca (11 dogodkov) in aprila (13 dogodkov) pa smo bili glede na število dogodkov najbolj aktivni. Aprila smo organizirali tudi več odmevnih dogodkov, kot npr. Dan za spremembe, Tek v Belo ... April ni bil pomemben le z vidika dogodkov, ampak tudi zaradi prevzema še večjega dela stavbe bivšega doma Nikolaja Pirnata. S tem smo pridobili še več prostora, nove pisarne in prevzeli delovanje hostla. Ne smemo pozabiti tudi na to, da sta se nam marca pridružila 2 EVS prostovoljca - Roni in Mireille. Junija smo izvedli prvo MCI avanturo - odpravili smo se v Gardaland. Junij je bil poseben tudi iz vidika praznovanja 5-letnice MCI in ponovne otvoritve hostla. Poletje je bilo prav tako pestro. Nadaljevali smo z izvajanjem Mestnega igrišča, organizirali smo 4 Terasa partyje in tako oživljali staro stavbo. Počitniški kino smo razširili tudi v okolico Idrije in mu zraven dodali še Potujoče igrišče. Septembra smo veliko pozornost namenili promociji MCI. Izdali smo tudi prve MCI rokovnike! Organizirali smo Karavano mikropivovarn, tokrat na novi lokaciji, in sicer na terasi pred MCI. Oktobra je bil pomemben dogodek Dan poklicev, ki smo ga organizirali prvič, namenjen je bil vsem devetošolcem iz 4 osnovnih šol iz občin Idrija in Cerkno. Novembra smo izvedli projekt Mladi volimo, s katerim smo želeli aktivirati mlade za višjo udeležbo na volitvah in nasploh informirati mlade o pomenu volitev. Poleg tega je novembra že tradicionalno potekal 5. vikend videošpilov, na novo pa smo se povezali s Centrom za krepitev zdravja Idrija, ki je prevzel organizacijo sklopa delavnic o premagovanju stresa. Konec novembra smo začeli tudi s projektnim sklopom 5 za vzgojo, ki ga sestavlja 5 predavanj 5 predavateljev na temo vzgoje, namenjen pa je vsem, ki vzgajamo. Decembra smo ponovno začeli s sredinimi druženji, se zopet pridružili akciji Božiček za 1 dan in organizirali 1. Zimski terasa party.

Med letom smo tudi oddajali prostore MCI. Oddali smo jih 56-krat, večinoma v namene praznovanja rojstnih dni, kar znese približno 260 ur praznovanja v MCI.

Poleg vsega tega pa smo aktivno sodelovali z Občino Idrija v projektu GaYA, izvajali podjetniške vsebine v okviru projekta Startap! Idrija-Cerkno in izvedli svoj prvi projekt, katerega naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj - Aktivirajmo se!.

Aktivni smo bili na mednarodnem področju. V Idriji smo izvedli mladinsko izmenjavo in prvi mladinski trening, poleg tega pa smo 5 mladih poslali na mladinsko izmenjavo na Nizozemsko. Trije smo se izobraževali na Norveškem.

Redno skrbimo za objave na spletni strani, socialnih omrežjih, radiu in lokalnih časopisih, prav tako pa smo v letu zbrali ali napisali 22 prispevkov za #LivingInIdrija, kjer zbiramo pozitivne zgodbe mladih ljudi, ki radi živijo v Idriji.

S svojim delom in aktivnostmi se trudimo, da bo pozitivnih zgodb življenja v Idriji čim več, pa ne nujno samo na našem blogu, ampak na splošno v življenju. :)

Tina Mervic

WOHOOOO! IZGLEDA, DA BO LETO 2019 NORO!

V zadnjem trimesečju lanskega leta smo oddali kar nekaj prijav na različne razpise. Uspešni smo bili na 2 razpisih Evropske solidarnostne enote, ki združuje mlade ljudi v gradnji bolj vključujoče družbe, podpori ranljivim skupinam ljudi in odzivanju na družbene izzive. V našem primeru to pomeni, da se nam med aprilom in novembrom pridružita dva nova mednarodna prostovoljca (bivše poimenovanje: EVS prostovoljca), ki bosta pomagala pri delu v MCI, kot sta lansko leto to počela Mireille in Roni. Novost pa je skupinski prostovoljni projekt, ki ga bomo letos izvedli prvič. Tako bomo aprila gostili 18 mladih iz različnih evropskih držav, ki nam bodo pomagali pri vzpostavljanju mladinskega hostla (Hostel Idrija).

Kot del programa MCI tudi nadaljujemo z delom na mednarodnem področju. Februarja bomo izvedli mladinsko izmenjavo How to survive real life na temo kompetenc 21. stoletja in "zero waste" miselnosti. Maja bomo izvedli drugi mladinski trening Under the same sun na temo vključevanja mladih s posebnimi potrebami. Poleg tega smo tudi partnerji v projektu LOCAL, katerega vodilni partner je CIPRA. Zaenkrat imamo odobreno še eno partnerstvo v mladinski izmenjavi poleti na Nizozemskem.

Uspešne prijave smo oddali tudi na razpisih LAS s CILjem (sklada ESRR in ESKP), kjer bomo v prihodnjih 3 letih izvedli 3 projekte, in sicer projekt Zmanjšaj! ("zero waste"), e-kolesarske ture in projekt mobilnega mladinskega centra (MC mobil). Poleg tega smo tudi partnerji v dveh projektih, financiranih iz istih skladov.

Poleg tega nas je že lansko leto razveselila novica, da lahko konec januarja začnemo z izvajanjem projekta United skills academy (USA), ki je financiran s strani ameriške ambasade v Ljubljani (U.S. Embassy Ljubljana). V okviru projekta bomo izvajali delavnice mehkih in kariernih veščin, predstavljali različne možnosti potovanja/dela/študija v Ameriki, družili pa se bomo tudi z ameriškimi študenti, ki bodo prišli v Slovenijo preko ASEF organizacije.

Januarja se nam pridruži tudi nova zaposlena preko programa javnih del.

Vsi projekti so v vrednosti več kot 150.000 €. Priložnosti je ogromno, le izkoristi jih je treba!

Tina Mervic

PODPRLI MLADE MEDICINCE NA ODPRAVI V KENIJO

V soboto, 5. januarja 2019, so se štirje mladi bodoči zdravniki in zdravstveni tehnik odpravili na humanitarno medicinsko odpravo v Kenijo, ki deluje pod okriljem Medicinske fakultete v Ljubljani. Tri mesece bodo prebivalcem v odročnem mestecu Majiwa pomagali Matic Mrak, Tonja Mertelj, Tadej Voljč, Eva Useničnik (bodoči zdravniki) in zdravstveni tehnik, Idrijčan Andraž Jereb. Zdravstveno stanje v Majiwi je katastrofalno, saj je večina prebivalstva zelo revna in si ne more privoščiti osnovne zdravstvene oskrbe. V zbiranje sredstev se je vključilo tudi RKS Območno združenje Idrija in odpravo podprlo z odprtjem brezplačne SMS številke KENIJA 2019, s pomočjo katere so se od poletja 2018 zbirale donacije. Pomagali smo tudi s sanitetnim materialom. S pomočjo Rdečega križa Slovenije pa so medicinsko opremo ustrezno označili in uredili spremno dokumentacijo za potrebe letalskega transporta. Tako je tik pred odhodom na dunajskem letališču nastala ta fotografija. Želimo jim srečno pot, uspešno misijo, pozitivne izkušnje in srečen povratek.

Rdeči križ Idrija

DOGODKI OB JUBILEJU

Letos maja bo minilo 50 let od posvetitve župnijske cerkve Svetega Jožefa Delavca v Idriji. Župnija Idrija obeležuje ta jubilej z organizacijo različnih dogodkov.

Decembra je o adventnem in božičnem času ter šegah in navadah v vasi Vojsko spregovorila Irena Hvala. »Za mah smo morali poskrbeti že v oktobru, saj je na Vojskem znalo zamesti že zelo zgodaj,« je začela in zbrane popeljala nekaj desetletij nazaj, ko so si ljudje še znali vzeti čas za pričakovanje. Na srečanju v župnijski dvorani v Idriji smo tokrat začutili toplino prazničnih dni, ki so nas ogreli tudi v našem pričakovanju božiča. Zbrani smo pozorno prisluhnili, kako so se včasih pripravljali na praznovanje pa tudi kako so se znali ob skromnih darovih poveseliti. Ob koncu srečanja so spomine iz preteklosti podelili še drugi zbrani in si obljubili, da se še srečamo na podobnih dogodkih.

Januarja je Župnija Idrija z župnikom mag. Markom Rijavcem in župnijskim mešanim pevskim zborom v župnijski cerkvi Svetega Jožefa Delavca v Idriji organizirala Večer božičnih pesmi v izvedbi Mešanega pevskega zbora Adoramus iz Logatca z dirigentom Marjanom Grdadolnikom.

Izvedenih je bilo enajst skladb, ki so bile z vmesnimi svetopisemskimi in drugimi besedili ob igranju božičnih melodij na citre predstavljene kot duhovna celota. Program je poleg dveh uvodnih koledniških pesmi vseboval različne skladbe slovenskih in tujih skladateljev. Inštrumentalni delež pri zboru je na klavir in orgle odlično odigrala Idrijčanka Metka Buček. Visoka kakovost glasbenega poustvarjanja in vsebina sta večeru dali še poseben značaj, zato to ni bil samo koncert, temveč tudi osebna razmišljanja in doživljanja posameznikov, ki so se ob božični glasbi združila v skupno občudovanje (glasbene) umetnosti, za katero je arhitekt Jože Plečnik rekel, da je »utelešenje dobrega, lepega in ljubljenega«.

Jožica Lazar in Stanka Močnik

VII. KULTURNI MARATON IN DAN ODPRTIH VRAT NA IDRIJSKI GIMNAZIJI

Že pred izvedbo lanskega Kulturnega maratona nas je vznemirila misel, da bi naslednjega posvetili razsvetljenskemu raziskovalcu, botaniku in zdravniku A. Scopoliju. Na to idejo nas je navedla predstavitev romana Aleša Štegra Neverend, ki se je lanskega januarja zgodila v Topilnici. Roman se namreč deloma odvija v Idriji in v njem se s sodobno zgodbo prepleta tudi Scopolijeva.

Kulturni maraton, ki je tudi letos postregel s pestrim programom, je eden izmed vrhuncev, ki ga pripravljamo zaposleni skupaj z dijaki, sedanjimi in bivšimi. Vanj poskusimo vpeti teme iz idrijske preteklosti in jih z zanimivimi sogovorniki postaviti v naš vsakdan.

Toda na šoli ves čas vrvi, zato vabimo na informativni dan vse bodoče prvošolce in njihove starše, da pobliže spoznajo naš vsakdan in vse aktivnosti, ki jih naša šola ponuja v programih gimnazije, strojnega tehnika in mehatronika operaterja.

Zatorej vabljeni v petek, 15. 2., in soboto, 16. 2., dopoldan ob 9.00 in v petek, 15. 2., popoldan ob 15.00 na Gimnazijo Jurija Vege Idrija, Študentovska 16.

Maja Justin Jerman

ŠINKOVČEVI DNEVI POEZIJE

Pri Smodinu na Vojskem v času Črtomirja Šinkovca.

Lani poleti se je na Vojskem rodila zanimiva ideja, ki bi obudila spomine na kar nekoliko preveč pozabljenega rojaka, pesnika in urednika Črtomirja Šinkovca. Prireditev, ki bo prvič organizirana v juliju, naj bi prerasla v vsakoletno pesniško srečanje primorskih in zamejskih ustvarjalcev.

Idejo za zanimiv kulturni dogodek je ob otvoritvi novega doma na Vojskem dal idrijski novinar Uroš Lipušček. Šinkovčevi dnevi poezije nastajajo v okviru Turističnega društva Idrija, organizacijsko skupino pa vodi Vasilija Podobnik Kobal. Že to leto naj bi zbrala pesnike različnih generacij, vzpodbujala bi ustvarjalnost, predvsem pa omogočila izmenjavo veščin in splošna literarna druženja. Tako kot je pred mnogimi leti že Črtomir Šinkovec v svet ponesel ime Vojskega, bi tudi prireditev povečala prepoznavnost kraja v smislu kulturnega turizma.

Za uspeh jamčijo tudi idrijski kulturniki, ki so že pristopili v odbor, Romana Kokošar, Lidija Kleindienst, Milanka Trušnovec, Sanja Rejc, Rado Božič, Vanja Leskovec in Irena Hvala.

K sodelovanju jim je uspelo pritegniti zelo znana imena s te in druge strani meje, med njimi so Aleš Šteger s Ptuja, Miran Košuta s tržaške univerze, Tomaž Pavšič iz Idrije, poleg tega pa tudi različne izobraževalne institucije v občini in širšem primorskem prostoru.

Uroš Lipušček, ki si je vse skupaj zamislil, bo tudi prispeval pomemben del programa prvih Šinkovčevih dnevov poezije, saj bo na njih premierno prikazan njegov dokumentarni film o Vojskem. 5., 6., in 7. julija bodo torej številne kulturne poti vodile na Vojsko.

Ivan Seljak

ODPLESALE DO POLFINALA ODDAJE SLOVENIJA IMA TALENT

V decembru smo se nekatere plesalke Plesnega kluba Idrija udeležile oddaje Slovenija ima talent. Pod imenom Revolution smo se združile Daša Kovačič, Ana Trček, Nika Brložnik, Lara Drnovšček Krivec, Sofia Gabor, Kim Ličer in Lena Grošelj, v polfinalni oddaji pa sta se nam pridružili še Teja Lampe in Patricija Završan.

Za prijavo na avdicijo oziroma v oddajo nas je prepričala naša trenerka Renata Alibegović. Na avdicijo smo odšle z željo, da dobimo »trikrat ja« in se uvrstimo v naslednji krog. Nepričakovano smo prejele zlati gumb voditeljev Domna in Saša. Na odru so tekle solze sreče, sami občutki pa so še danes nepopisni. Zlati gumb nam je dal velik zagon za naprej. Prav hitro smo začele trenirati za polfinalno oddajo, ki je bila na sporedu 9. decembra 2018, saj smo Domnu in Sašu želele dokazati, da nista naredila napake.

Nabirale so se ure, preživete v dvorani in kmalu je nastala nova točka. Menimo, da smo s to točko dosegle, kar smo si zastavile - na polfinalnem odru narediti šov. Med nastopom na velikem odru smo vse zelo uživale, poleg tega pa smo skupaj ustvarile nepozabne spomine. Seveda si nismo želele, da bi se naše potovanje tukaj končalo. Čeprav se v finale nismo uvrstile, smo zadovoljne in vesele, da smo prišle tako daleč in pustile zelo pozitiven vtis na občinstvo, ki nas je spremljalo v živo in pred televizijo.

Daša Kovačič

FIRBC

Na fotografiji je spomeniško zaščitena domačija v naši občini. Katera je ta domačija (ime domačije) in v katerem kraju se nahaja?

V žrebanje bomo vključili vse tiste, ki boste do vključno 10. marca 2019 Firbcu poslali pravilen odgovor vsaj na eno od zastavljenih vprašanj.

Odgovore pošljite na naslov: Občina Idrija, Mestni trg 1 ali na elektronsko pošto: marija.bencina@idrija.si.

NOVI OBRAZI NA OBZORJU

- deček Lukas, starša Ana Dermota Petrič in Klemen Petrič iz Dol
- deklica Lara, starša Urška Kržišnik in Robert Jereb iz Spodnje Idrije
- deklica Tjaša, starša Anita Filipič in Denis Žakelj iz Dol
- deček Jakob, starša Jerneja Lapajne in Nejc Brence z Vojskega
- deček Filip, starša Jerneja Lapajne in Nejc Brence z Vojskega
- deklica Hana, starša Nika Uršič in Kristjan Gostiša iz Godoviča
- deklica Alja, starša Petra Marinko Rus in Gregor Rus iz Spodnje Idrije
- deček Martin, starša Polona in Primož Mikuž iz Zadloga
- deček Vid, starša Kristina Velikonja in Gašper Žgavec iz Godoviča
- deček Tobija, starša Brigita in Bojan Dekleva iz Godoviča
- deklica Livija, starša Anja in Rok Rupnik iz Idrijske Bele
- deklica Eli, starša Jasmina Kokošar in Anej Bandelj z Vojskega
- deček Jakob, starša Staša Seljak in Jure Šuligoj iz Čekovnika
- deklica Jerca, starša Manca Ogrič in Tomaž Božič iz Idrije
- deček Lenart, starša Manca Ogrič in Tomaž Božič iz Idrije

Dobrodošli in naj vam bo v življenju lepo!

Ne spreglejte: Občina Idrija nudi ob rojstvu otroka enkratno denarno pomoč. Vlogo dobite na občinski spletni strani.

NAGRADA ČEZ OBČINSKO MEJO

Da Obzorje berejo tudi izven meja naše občine, dokazujejo sodelujoči v našem Firbcu. Tokratni nagrajenec je Urban Pavšič iz Poč, ki je pravilno odgovoril, da je velik adventni venec krasil Spodnjo Idrijo. Med pošiljatelji pravilnih odgovorov je srečo tokrat delil Nace Kogej iz Idrije. Ker zima očitno šele dobiva svojo moč, bo tudi tokratni nagrajenec dobil dereze, ki jih podarja Komunala Idrija.

POSLOVILI SO SE OD NAS

- Miroslav Petrič iz Idrije, roj. 1951
- Jelko Tušar iz Idrije, roj. 1949
- Branka Vehar iz Idrije, roj. 1947
- Franko Černilogar iz Idrije, roj. 1970
- Marija Koder iz Idrije, roj. 1920
- Pavel Carli iz Sp. Idrije, roj. 1930
- Neža Vehar iz Govejka, roj. 1915
- Teodora Jesenko iz Idrška, roj. 1929
- Viktorija Benčina iz Idr. Bele, roj. 1926
- Jože Novak iz Idrije, roj. 1932
- Anton Majnik iz Idr. Bele, roj. 1934
- Boris Žuraj iz Sp. Idrije, roj. 1959
- Uroš Cergol iz Idrije, roj. 1932
- Marija Hladnik iz Idrije, roj. 1929
- Marija Semec iz Idrije, roj. 1928
- Ana Likar iz Črnega Vrha, roj. 1933
- Marija Sedej iz Sp. Idrije, roj. 1924

Naj počivajo v miru.

TU SMO DOMA

Dva dni pred njenim stotim rojstnim dnevom sem na njenem domu na začetku Riž v Idriji segla v roko Antoniji Jereb, po domače Tonici Pivkovi. Čila gospa mladostnega videza in izvrstnega spomina me je naravnost očarala. Več kot uro smo z njo, njenim sinom Darkom in hčerko Bredo klepetali in se nasmejali spominom, ki jih je z nami delila.

Rojena je bila v Idriji v družini s 5 otroki, od katerih je živa le še ona. Očitno je petica njena številka, saj ima tudi 5 vnukov in 5 pravnukov. Pri 23-ih letih se je sredi zime z obilico snega na valentinovo poročila s Francem Jerebom, ki ga je spoznala na Čerinovšu, kamor je hodila po mleko. Po gazi je v do pasu debeli snežni odeji v čevljih odšla do matičarja in cerkve sv. Barbare, kjer je bila cerkvena poroka. Pove, da je bila navkljub vojnemu času ohcet na njenem domu vesela, ter doda, da se je eden od gostov usedel na žlikrofe, ki so zloženi na skrinji čakali, da jih dajo v krop. Dobrega moža je dobila in 57 lepih let sta skupaj preživela, sedaj pa že 20 let živi sama in si še pri častitljivem jubileju sama kuha, peče kruh, potico in naredi žlikrofe za svojo družino. Kakih 100 jih vsak poje, ker so tiste male butične mere, in tudi sama še zmore tako porcijo. Tudi v vrtu še kaj postori in vesela je bila lanske dobre letine po prenovi vrta. Včasih ji je bila v zadovoljstvo reja prašičev za domače potrebe in z veliko smeha in dobre volje sta s sestro pripravljali krvavice in klobase.

Ni hodila v službo, pač pa se je posvečala družini, klekljanju in šivanju, saj je vedno imela veselje do ročnih del. Meni, da je morda tudi zato, ker so ji bili prihranjeni stresi v službi, vse do danes ohranila dobre živce in trdno zdravje, le pritisk ji malce nagaja in nekaj polomljenih kosti je v celem stoletju morala zaceliti.

Ob obujanju spominov na otroška leta pove, da se je rada s kamionom z lesenimi kolesi po cel dan vozila v Trst z očetom, ki je pri RŽS prevažal živo srebro.

Gospa Tonica je s svojim življenjem zadovoljna in to se pozna tudi na njenem videzu, ki ne kaže njenih let. Ne le, da še sama kuha, tudi telovadi vsak dan, pa na sobno kolo se usede in ker je nespečnost njena stalna spremljevalka, sredi noči hodi po stanovanju, da bi ji utrujenost pomagala nazaj zaspati. Ker še vedno zna italijansko, si večere rada krajša z gledanjem kvizov na italijanski televiziji.

Živeti tako polno življenje pri stotih letih je neprecenljiv dar in gospe Tonici iskreno voščimo, da bi jo vedrina in življenjska energija spremljali še naprej.

Marija Benčina

TUHTAMO

Svetniški **MAanagram**

So odločili volivci naj T. NOVCE MEŽLJA, da občina po dobrih poteh v prihodnost bo šla.

(Rešitev je padla v vodo – žlaflna u žomf.)

BRIHTNE MISLI

Velikokrat srečamo usodo prav na poti, ki smo si jo izbrali, da bi se ji izognili. (La Fontaine)

SMEH NA OBZORJU

Štiri leta star sin radovedno opazuje očeta.
»Oči, a ti še vedno rasteš?«
»Ne, sin. Zakaj sprašuješ?«
»Ker vrh tvoje glave vsak dan bolj gleda skozi tvoje lase.«

***

Želva sreča drugo želvo:
»Kaj pa je s teboj? Kje imaš oklep?«
»Pobegnila sem od doma!«

***

Učitelj v šoli razlaga: »Mravlje delajo brez odmora dvanajst ur na dan. Kaj nam to pove?«
Mihec odgovori: »To pomeni, da imajo nesposoben sindikat!«

TOMAŽ VENCELJ